

Čína v 19. storočí

Úpadok štátu

V 19. storočí silnie úpadok centrálnej moci. Sprievodným znakom sú prírodné katastrofy, na ktorých odstraňovaní sa už nepodieľa miestna úradnícka správa. Dôsledkom tohto stavu boli hladomory, nepokoje, roľnícke povstania a vzbury

Najvýznamnejším povstaním bolo povstanie (1851–1864). Toto povstanie bolo namierené proti vládnucej dynastii (Mandžuovia). Cieľom povstalcov bola snaha o zavedenie vlastnej formy Povstalci sa zmocnili takmer polovice Číny, ale v konečnom dôsledku viedlo toto povstanie k a bolo porazené.

Obchodovanie s Čínou

Úpadok čínskej civilizácie je spojený s prenikaním a štátov na čínske trhy. Čína zahraničný obchod, ale v skutočnosti do zahraničia vyváža niektoré svoje produkty (.....,). V počiatkoch obchodovania s Čínou mali prevahu a spoločnosti tzv. Tento obchod bol zo strany Číny prísne kontrolovaný a podieľali sa na ňom len vybrané obchodnícke rodiny. Tieto rodiny vytvorili obchodnícke monopoly - Jediným prístavom určeným na tento obchod bol Čína požadovala za vyvážený tovar iba, no po vzraste užívania



Obchod s ópiom - karikatúra



sa práve ono stalo výmenným artiklom. Čína sa snažila obmedziť užívanie ópia
..... a kontrolou súkromných britských obchodníkov. Čína
vystúpila proti týmto obchodníkom násilím, na čo reagovala Británia vojensky. Na jej stranu sa
pridalo aj a Tento konflikt prerástol do
..... (1839–1859). Čína bola vo vojnách porazená a európskym
obchodníkom musela povoliť:

Cudzinci získali v Číne zároveň aj výsadu -
.....
Ópiové vojny stáli na počiatku tzv. storočia zmlúv medzi Čínou a cudzincami. Navonok si boli
zmluvné strany, ale v skutočnosti sa dostala do
..... postavenia.

Čchinská reštaurácia

Vláda sa chcela vyrovnat' so zlou situáciou prostredníctvom Ich cieľom
bolo ako sú
..... a Reformné hnutie bolo
a tak sa vládne kruhy spojili s Britmi, aby si udržali svoje postavenie. Neúspech reštaurácie
viedol k súpereniu rozličných záujmových skupín.

Povstanie Boxerov

Toto povstanie vypuklo na konci 19. storočia a bolo namierené proti
....., ktoré nechceli pristúpiť k reformám a proti
..... Povstanie viedli tajné rituálne spoločenstvá. Vzburu sa rýchlo šírila
a podporovala ju aj Vyvrcholením povstania bolo
..... v Pekingu a zavraždenie nemeckého veľvyslanca.

Po tomto incidente zasiahli , ktoré povstanie potlačili. Vláda musela prijať drastické mierové podmienky (vysoká vojenská reparácia, zákaz dovozu zbraní, rozmiestnenie európskych jednotiek v Pekingu). Vzťah Európanov k Číne počas povstania boxerov vyjadril nemecký generál Waldersee: „Viete, že máte bojovať proti lstivému, dobre ozbrojenému a ukrutnému nepriateľovi. Ak sa s ním stretnete, bite ho! Pardon nedávajte! Zajatcov nerobte! Kto vám padne do ruky, prepadol vám hrdlom! Ako si pred tisíc rokmi urobili Húni pod svojím kráľom Attilom meno, ktoré ich ešte dnes ukazuje ako statočných bojovníkov, tak nech sa už žiadny Číňan neodváži ani len krivo na nejakého Nemca pozrieť!“



Transport porazených boxerov

Otázky na opakovanie

1. Čo bolo hlavnou príčinou vypuknutia nepokojov a roľníckych povstaní v Číne v 19. storočí?
.....
.....
2. Aké ciele malo tchajpchinské povstanie?
3. Akým spôsobom prebiehal obchod medzi Čínou a európskymi obchodníkmi?
.....
.....
4. Čo bolo príčinou ópiových vojen?
5. Vysvetli historický pojem exteritorialita.
.....
.....
6. O čo sa usilovala čchinská reštaurácia?
7. Proti komu bolo namierené povstanie boxerov?